

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථ සහ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි පළමු පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2023

මැයි - 2025

BMGT E1025 - ව්‍යාපාර ගිණුම්කරණය

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : හතරයි (04)

කාලය : පැය 03 යි

සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

වැඩසටහන්ගත නොකළ ගණකයන්හු පමණක් භාවිතා කළ හැකිය.

ප්‍රශ්න අංක 01

අ.) නිමලසිරි දාසාංග යනු 2024 අප්‍රේල් 01 වන දින රු. 2,250,000/- ක මුදලක් මුදලින් ආයෝජනය කිරීමෙන් ආරම්භ කරන ලද නව පුද්ගල ව්‍යාපාරයකි. පහත සඳහන් අමතර තොරතුරු ද සපයනු ලැබේ:

(1) 2025 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා මුදල් පොතේ සාරාංශය පහත පරිදි විය:

මුදල් පොත

ලැබීම්	හර (රු.)	ගෙවීම්	බැර (රු.)
මූලික ප්‍රාග්ධන ආයෝජනය	2,250,00	මුදලට මිලදී ගැනීම්	850,000
මුදලට විකුණුම්	5,200,000	වෙළඳ ණයහිමියන්ට ගෙවීම්	3,750,000
වෙළඳ ණයගැතියන්ගෙන් ලැබීම්	1,250,000	වැටුප් සහ වේතන	950,000
		ගැනීම්	100,000
		සුළු මුදල් බවට මාරු කරන ලද මුදල	60,000
		යන්ත්‍රෝපකරණ (2025 ජනවාරි 01 දින මිලදී ගන්නා ලදී)	1,000,000

		කාර්යාල කුලිය	900,000
		විදුලිය	150,000
		ඉදිරියට ගෙන ආ ශේෂය	940,000
	8,700,000		8,700,000

- (2) 2025 මාර්තු 31 දිනට ලැබිය යුතු ණයගැතියන් සහ ගෙවිය යුතු ණයහිමි ශේෂයන් පහත පරිදි විය:

	(රු.)
වෙළඳ ණයගැතියන්	1,600,000
වෙළඳ ණයහිමියන්	1,100,000
ගෙවිය යුතු වැටුප	80,000

- (3) යන්ත්‍රෝපකරණ වාර්ෂිකව 20% ක අනුපාතයකින් සරල මාර්ග පදනම මත ක්ෂය කළ යුතුය.

- (4) පහත සඳහන් වියදම් සුළු මුදලින් ගෙවා ඇත:

ජල බිල්පත්	: රු.12,000/-
ලිපි ද්‍රව්‍ය	: රු. 8,000/-
ගමන් සහ ප්‍රවාහන	: රු. 25,000/-

- (5) කාර්යාල කුලී ගෙවීම තුළ 2025 අප්‍රේල් සිට 2025 ජුනි දක්වා කාලය සඳහා ගෙවන ලද රු.180,000/- ක කුලී අත්තිකාරමක් ඇතුළත් වේ.

අවශ්‍ය වන්නේ:

2025 මාර්තු 31 වන දිනට නිමලසිරි දෘඪාංග ව්‍යාපාරයේ ශේෂ පිරික්සුම සකස් කරන්න.

(ලකුණු 10)

- ආ.) වරුණි සිල්ලර ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යයි. 2025 ජනවාරි මාසය තුළ පහත ගණදෙනු සිදු විය:

- (1) නැවත විකිණීම සඳහා ණය කොන්දේසි මත රු.250,000/- ක් වටිනා භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම.
- (2) රු.150,000/- ක් වටිනා භාණ්ඩ රු.200,000/- කට මුදල් පදනම මත විකුණන ලදී.
- (3) ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමට ලැබුණු පොලී ආදායම රු.2,000/- කි.
- (4) රු. 6,000/- ක මාසික විදුලි බිලක් ගෙවන ලදී.
- (5) රු.5,000/- ක් පොලී කොටස ඇතුළත්ව රු.15,000/- ක බැංකු ණය වාරිකයක් ගෙවන ලදී.

අවශ්‍ය වන්නේ

ඉහත එක් එක් ගනුදෙනුවේ බලපෑම පහත ගිණුම්කරණ සමීකරණයට අදාලව සඳහන් කරන්න.

[තොගය + මුදල් = ප්‍රාග්ධනය + වගකීම්]

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 02

- අ.) 2025 මාර්තු 31 වන දිනට ගිණුම්කරන විධායකයා විසින් සකස් කරන ලද මාලක ට්‍රේඩර්ස් හි ශේෂ පිරික්සුමේ ශේෂය සමග එකඟ නොවූ අතර රු. 27,000/- ක වෙනස අවිනිශ්චිත ගිණුමකට හර කරන ලදී. වෙනස සඳහා පහත හේතු පසුව හඳුනා ගන්නා ලදී:
- (1) 2025 මාර්තු මාසය සඳහා රු. 8,000/- ක අනියම් වැටුප් ගෙවීමක් මුදල් පොතේ පමණක් සටහන් කර ඇත.
 - (2) රු. 6,000/- ක බැංකු ණය සඳහා පොලිය මුදල් පොතේ නිවැරදිව සටහන් කර ඇත. කෙසේ වෙතත් එය වැරදි ලෙස පොලී ආදායම් ගිණුමට බැර කර ඇත.
 - (3) 2024 ඔක්තෝබර් 01 වන දින රු. 80,000/- ක වටිනා මුද්‍රණ යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම පරිගණක අලුත්වැඩියා ගිණුමට හර කර ඇත. කෙසේ වෙතත් මෙය මුදල් පොතේ නිවැරදිව සටහන් කර ඇත. සරල මාර්ග පදනම මත පිරිවැයට වාර්ෂිකව 10% ක මුද්‍රණ යන්ත්‍රයේ අදාළ ක්ෂයවීම් ද ගිණුම් පොත්වල සටහන් කර නොමැත.
 - (4) 2025 මාර්තු මාසය සඳහා රුපියල් 5,000/- ක උපචිත විදුලි බිල්පතක් අදාළ ගිණුම් පොත්වල දෙවරක් සටහන් කර ඇත.
 - (5) ණයගැතියන්ට ලබා දුන් රුපියල් 12,500/- ක වට්ටම්, ලද වට්ටම් ගිණුමට බැර කර ඇත. කෙසේ වෙතත් මෙය ණයගැතියන්ගේ පාලන ගිණුමේ නිවැරදිව සටහන් කර ඇත.
 - (6) 2025 ජනවාරි මාසය සඳහා ගෙවන ලද රුපියල් 24,000/- ක කුලී වියදම කුලී වියදම් ගිණුමේ රුපියල් 42,000/- ලෙස සටහන් කර ඇත. කෙසේ වෙතත් අනුරූප ණය සටහන නිවැරදිව සටහන් කර ඇත.

අවශ්‍ය වන්නේ:

ඉහත දෝෂ නිවැරදි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ජර්නල් සටහන් සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 10)

- ආ.) මල්ෂා ආර්ථික යනු ඇලුමිනියම් නිෂ්පාදන නිෂ්පාදකයෙකු වන අතර 2025 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා මල්ෂා ආර්ථික හි ගිණුම් පොත්වලින් පහත තොරතුරු උපුටා ගන්නා ලදී:

විස්තරය	රු.
2024 අප්‍රේල් 01 වන දිනට අමුද්‍රව්‍ය තොගය	380,000
වසර තුළ මිලදී ගත් අමුද්‍රව්‍ය	3,600,000
2024 අප්‍රේල් 01 වන දිනට නොනිමි තොගය	නැත
අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය	55,000
නිෂ්පාදන සේවකයින්ට සෘජු වැටුප්	1,800,000
යන්ත්‍රෝපකරණ නඩත්තු කිරීම	120,000
ආරක්ෂක ගාස්තු	450,000
විදුලිය	800,000
කුලිය	570,000
ක්ෂය වීම - කම්හල සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	120,000
ක්ෂය වීම - මෝටර් ලොරි	360,000

පහත සඳහන් අනිරේක තොරතුරු ද සපයා ඇත:

- (1) 2025 මාර්තු 31 දිනට අවසාන තොගයන්හි ශේෂයන් පහත පරිදි තක්සේරු කරන ලදී:

විස්තරය	රු.
අමුද්‍රව්‍ය තොගය (පිරිවැයට අනුව)	150,000
නොනිමි තොගය (ප්‍රාථමික පිරිවැයට අගය කර ඇත)	180,000

- (2) පහත සඳහන් වියදම් පහත පරිදි වෙන් කළ යුතුය.

වියදම්	කර්මාන්ත ගලාව	කාර්යාලය
විදුලිය	75%	25%
කුලිය	70%	30%
ආරක්ෂක ගාස්තු	80%	20%

- (3) ඇලුමිනියම් නිෂ්පාදන නිෂ්පාදනය සඳහා කම්හල් සහ යන්ත්‍රෝපකරණ භාවිතා කරන අතර නිෂ්පාදන භාණ්ඩ පාරිභෝගිකයින්ට ලබා දීම සඳහා ව්‍යාපාරය විසින් මෝටර් ලොරි භාවිතා කරයි.
- (4) නිෂ්පාදන භාණ්ඩ නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 15% ක ලාභයක් මත වෙළඳ අංශයට මාරු කරනු ලැබේ.

අවශ්‍ය වන්නේ:

2025 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා මල්ෂා ආර්ට්ස් හි නිෂ්පාදන ගිණුම සකස් කරන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 03

සීමිත නිමල් පොදු සමාගමේ 2023.12.31 දිනට ශේෂ පිරික්සුම පහත පරිදි වේ.

	රු.'000	
	හර	බැර
දේපළ, යන්ත්‍රෝපකරණ සහ උපකරණ - පිරිවැයට		
ඉඩම්	250,000	
ගොඩනැගිලි	125,000	
ගෘහ භාණ්ඩ සහ උපකරණ	85,800	
මෝටර් වාහන	75,600	
2023 ජනවාරි 1 දිනට සම්මුඛිත ක්ෂය		
ගොඩනැගිලි		85,000
ගෘහ භාණ්ඩ සහ උපකරණ		56,500
මෝටර් වාහන		27,800
2023 ජනවාරි 1 දිනට තොගය	44,500	
ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු		750
වෙළෙඳ ලැබිය යුතු දෑ / වෙළෙඳ ගෙවිය යුතු දෑ	361,240	147,389
ආයෝජනය	50,750	
බැංකුවේ මුදල්	21,280	
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය		505,020
රඳවා ගත් ඉපයුම්		142,936
මිලදී ගැනීම් / විකුණුම්	612,795	1,029,070
පරිපාලන වියදම්	174,422	
විකිණීම සහ බෙදාහැරීමේ වියදම්	186,503	
මූල්‍ය වියදම්	6,575	
	1,994,465	1,994,465

අමතර තොරතුරු

1. 2023.12.31 වන දිනට තොග පිරිවැය රු. 31,570,000 කි. එම තොගයෙන් රු. 21,525,000ක් වටිනා තොග 2024.01.01 දින රු. 22,500,000කට විකුණන ලදී. එහි දී විකිණීමේ වියදම් ලෙස රු. 27,000ක් දැරීමට සිදු විය. ඉතිරි තොගය 2023 දෙසැම්බර් මාසයේ, වර්ෂ අවසානයට සතියකට පෙර මිලදී ගන්නා ලදී.
2. සමාගම 2023 ජූලි 1 වන දින රු. 50,000,000ක් අවුරුදු දෙකක ස්ථාවර තැන්පතුක ආයෝජනය කර ඇත. එය වාර්ෂිකව 12% ක පොළි ප්‍රතිශතයක් ලබා දෙන තැන්පතුවකි. එහෙත්, වර්තමාන මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා හිමිවන පොලී ආදායම තවමත් හඳුනා ගෙන නොමැත.
3. දේපළ, පිරිසක සහ උපකරණ සඳහා සමාගම අනුගමනය කරන ක්ෂය ප්‍රතිපත්තිය පහත පරිදි වේ:
 - ගොඩනැගිලි: අවුරුදු 50
 - ගෘහ භාණ්ඩ සහ උපකරණ: අවුරුදු 10
 - මෝටර් වාහන : අවුරුදු 6
4. සමාගම 2023 දෙසැම්බර් 31 වන දින (2007 දෙසැම්බර් 31 වන දින මිලදී ගත්) ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි ප්‍රත්‍යාගණනය කළ අතර, එහි අගය රු. මිලියන 365 ක් ලෙස ගණනය විය. (එයින් 50% ක් ගොඩනැගිලි සඳහා අදාළ වේ). තවද, එම වත්කමේ ඵලදායී ජීව කාලය වෙනස් නොවනු ඇතැයි තක්සේරු කරන ලදී. ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීම් මත මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල කිසිදු ගැලපීමක් සිදුකර නැත.
5. නොවැම්බර් සහ දෙසැම්බර් මාස සඳහා උපයෝගීතා වියදම් සම්බන්ධයෙන් වූ සත්‍ය වියදම් විස්තර පසුව ලැබී ඇත. එම මුදල රු. 367,000ක් වන අතර, රු. 4,000ක දඩ මුදලක්ද ඇතුළත්ය. එහෙත් සමාගම මෙම වියදම් උපවිත වියදම් ලෙස හඳුනා ගෙන නොමැත.
6. පසුගිය මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා සමාගම රු. 12,000,000 ක බදු වෙන්කිරීමක් (tax provision) සිදු කර ඇත. නමුත් අවසාන බදු ගෙවීමේදී සමාගම ගෙවා ඇත්තේ රු. 11,750,000ක් වන අතර, එම වෙනස ශේෂ පිරික්සුම තුළ ගෙවිය යුතු බදු / ලැබිය යුතු බදු ගිණුමේ පෙන්වා තිබේ. වර්තමාන වර්ෂය සඳහා සමාගම ඇස්තමේන්තු කර ඇති බදු වගකීම රු. 12,522,000 ක් වේ.
7. සමාගම 2023 දෙසැම්බර් 31 වන දින ලොරි රථයක් ලබා ගැනීම සඳහා කල්බදු ගිවිසුමක්කට (lcase agreement) එක්විය. කල්බදු ගිවිසුමේ කාලසීමාව අවසන් වූ පසු, එම ලොරිය සමාගමට හිමි වේ.
 - කල්බදු කාලය : අවුරුදු 6
 - වාර්ෂික ගෙවීම් වටිනාකම : රු. 1,672,866 (2024 දෙසැම්බර් 31 සිට ගෙවිය යුතුය)
 - කුලී ගිවිසුම තුළ අර්ථ දැක්වෙන පොලී අනුපාතය : වාර්ෂිකව 13.75%
 - වත්කමේ ඵලදායී ජීව කාලය : අවුරුදු 7
 කෙසේ වෙතත්, මෙම කල්බදු ගිවිසුම සම්බන්ධයෙන් ගිණුම් පොත්වල කිසිදු වාර්තාවක් සිදු කර නොමැත.

8. සමාගම සේවකයෙකුට එරෙහිව නීතිමය නඩුමය ක්‍රියාවලියක් ආරම්භ කර ඇත. 2023 දෙසැම්බර් 31 වන දින සභාපති මණ්ඩලය සමාගමේ නීතිඥයාගේ මතය අනුව, සමාගම නඩුව ජය ගැනීමේ හැකියාව වැඩි වන අතර, එම සේවකයාගෙන් සමාගම නමට හානියක් වීම සම්බන්ධයෙන් රු. 300,000ක් සමාගමට හිමි වේ.

අවශ්‍ය වන්නේ :

- අ) 2023.12.31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා සිමිත නිමල් පොදු සමාගමේ ලාභ හෝ අලාභ සහ වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය.

(ලකුණු 15)

- ආ) 2023.12.31න් අවසන් දිනට සිමිත නිමල් පොදු සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය.

(ලකුණු 15)

- ඇ) 2023.12.31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා සිමිත නිමල් පොදු සමාගම සඳහා අවශ්‍ය ගිණුම් සටහන්.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 40)

ප්‍රශ්න අංක 04

- අ) 2024 මාර්තු 1 වන දිනට, රමෝනා (පුද්) සමාගම ඒකකයක් රු. 22 ක් වූ නිමි භාණ්ඩ ඒකක 400 ක් රඳවාගෙන සිටියේය. මාර්තු මාසයේදී පහත පරිදි ගණුදෙනු සිදු විය.

දිනය	මිලදී ගත් ඒකක	ඒකක පිරිවැය (රු.)
10/03/2024	300	23
20/03/2024	400	24
25/03/2024	500	25

මාර්තු මාසයේදී ගබඩාවේ සිට විකිණූ භාණ්ඩ පහත පරිදි වේ.

දිනය	විකුණන ලද ඒකක	ඒකක විකුණුම් මිල (රු.)
14/03/2024	600	30
21/03/2024	400	31
28/03/2024	100	32

රමෝනා (පුද්) සමාගමේ වාර්ෂික අවසන් තොගය පෙර පිටිපි පෙර පිට (FIFO) ක්‍රමය භාවිතයෙන් තක්සේරු කර ඇත. අවසන් තොගය තුළ අලුත්වැඩියා කළ නොහැකි ලෙස හානිවූ රු. 4,650 ක වටිනාකමකින් යුත් තොගයක් අඩංගු වේ. මෙම හානි වූ තොගය රු. 1,200 ක මිලකට දේශීය සමාගමකට විකුණූ අතර, රමෝනා (පුද්) සමාගමට රැගෙනයාමේ වියදම් ලෙස රු. 170 ක් දැරීමට සිදුවිය.

LKAS 2 අනුව 2024.03.31 වන දිනට තොග ශේෂය සඳහා අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල උපුටා ගැනීම් දක්වන්න.

(ලකුණු 05)

ආ) විජේකෝන් ෆ්ලෝරින් (පුද්) සමාගම 2020 ජනවාරි 01 වන දින රු. 80,000 ක වටිනාකමකින් යුතු බෙදාහැරීම් වෑන් රථයක් මිල දී ගත්තේය. එවකට, වෑන් රථයට වසර පහක එළඳායී ජීව කාලයක් සහ රු. 10,000 ක සුන්බුන් වටිනාකමක් ඇතැයි ඇස්තමේන්තු කර තිබුණි. 2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට, වාහනයේ මුළු ආයු කාලය වසර 07 ක් බවටත්, ඉතිරි වටිනාකමක් නොමැති බවටත්, ඇස්තමේන්තුව සංශෝධනය කර ඇත.

වෑන් රථය සම්බන්ධයෙන් වසර අවසාන දිනය වන 31 දෙසැම්බර් 2020, 2021, 2022 සහ 2023 සඳහා ලාභ/ අලාභ ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගත් ක්ෂය වටිනාකම ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 05)

ඇ) ශ්‍රේෂ්ඨ ලේ නෙට් කම්පැනි (පුද්) සමාගම යනු නවීනම ලැප්ටොප් සහ අන්තර්ජාල පහසුකම් සැපයෙන දුරකථන සන්නිවේදන සමාගමකි. 2022 අප්‍රේල් 1 වන දිනට පාරිභෝගිකයෙකු සමඟ වසර 2 ක ගිවිසුමකට එළඹී ලැප්ටොප් එකක් සහ අන්තර්ජාල පහසුකම් මාසිකව රු. 10,000 ක මුදලකට ලබාදීමට එකඟ වී ඇත. වෙන වෙනම විකුණන අවස්ථාවක දී ලැප්ටොප් එකක් රු. 100,000 ක් සහ අන්තර්ජාල සම්බන්ධතාවය සඳහා මාසිකව රු. 7,000 ක් වේ. අන්තර්ජාල පහසුකමක් නොමැතිවද මෙම ලැප්ටොප් පරිගණකය භාවිතා කළ හැක. 2024.03.31 අවසන් වසර සඳහා පාරිභෝගිකයා සියළු මුදල් ගෙවා ඇත.

2024.03.31 අවසන් වසර සඳහා සමාගම විසින් හඳුනාගත යුතු ආදායම ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 05)

ඈ) වාර්තාකරණ කාලසීමාවෙන් පසුව සිදු වූ පහත සිදුවීම් මඟින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වත්කම් සහ වගකීම් සම්බන්ධයෙන් සංශෝධනයක් අවශ්‍ය ද යන්න සඳහන් කරන්න.

- I. ආයෝජනයක් මිලදී ගැනීම.
- II. සිදු කරන ලද ප්‍රමාණාත්මක අලුත්වැඩියා විෂදම් දිගු කාලීන වත්කම් ලෙස ප්‍රාග්ධනික කිරීම.
- III. ගිණිනක් නිසා සිදුවූ අලාභය.
- IV. තොග එහි ධාරක වටිනාකමට වඩා අඩු මිලකට විකිණීම.
- V. දිගු කාලීන වත්කම් ලෙස තබා ඇති දේපළක වටිනාකම හදිසියේ පහත වැටීම.

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 20)